

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminică.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

Redacția și administrația:

Strada Stefaniei Nr. 13.

Un număr costă 20 bani.

INSERȚIUNILE:

Un rând petit sau spațiul său costă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului costă șirul de petit 50 bani.

Prenumeratiunile și inseratele se primesc la administrație, strada Stefaniei Nr. 13.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Cernăuț, 21 Mart 1908.

Deprinși fiind a întâlni în organul contrariilor noștri politici, cari nu știu să facă deosebire între persoană fizică și între sentimente sau păreri politice, zilnic cele mai vehemente atacuri la adresa bărbaților fruntași din partidul național, am fost luat deciziunea, de a nu da acestor atacuri nici o atențiune, deoarece ele nu prezintă nimic alta, decit numai expresia unei uri neîmpăcate și fără margini a unor factori, pe cari ni-am permis a-i controla în depănarea afacerilor, ce cad în resortul lor.

Am văzut în acest organ trași în noroi cei mai buni fii ai poporului nostru, începând dela Eminența Sa Archiepiscopul și Mitropolitul nostru, Dr. Vladimir de Repta, pînă la cel mai săracuț gospodar; am văzut că stări întregi sociale au fost suspicionate și denunțate a fi comis fapte criminale; am văzut că pînă în altarul sfintei noastre biserici a fost propagată discordia și neascultarea; ba am văzut că chiar poporul a fost întăritat la comitere de nelegiuiri; dar ceea ce ni s'a prezentat să cetim în ultimul număr al acestui organ, în »V. P.« din 14 Martie Nr. 11, întrece totul, ce acest jurnal a pre-

stat pînă acum în denunțări și suspicționări.

Unul din fruntașii fruntașilor noștri, cel mai bun fiu al poporului său, un bărbat, care viața sa în-treagă a jertfit'o înăntării poporului său, un funcționar, care în urma științelor sale profunde a fost înăntat la unul din cele mai mari ranguri, ce le poate ajunge un fiu eșit din popor, vicepreședintele pe lângă tribunalul din Suceavă, dl Atanas Pridie, a fost suspicționat în modul cel mai mișelesc de-a fi primit bani de mita, — 5000 cor. — pe care ia dat partidului nostru.

»Inainte de citeva săptămîni dl »Atanas Pridie din Suceavă a adus »aparariștilor 5000 cor. Intrebăm »noi de unde sînt acești bani? »Știe lumea, că Pridie e zgîrcenia »intrupată, prin urmare cele 5000 »cor., date aparariștilor sînt bani »de mită, ele constituie o crimă și »rușine națională. Dl Atanas Pridie »are cuvîntul« scrie »V. P.« în numărul amintit.

Dacă revenim la ceste cuvinte, care constituie o suspicționare mișelescă nemaipomenită, nu o facem ca să-l apărăm pe dl vicepreșident Pridie. Sentimentul național, caracterul firm și nobil, inima bună și mina cea deschisă, precum și sirguința cea mare, calități rare, cu

care a fost inzestrat acest bărbat, apoi cunoștințele temeiuce ce și le-a cîștigat d-sa pe terenul activității sale — a jurisprudenții — și pe terenul național-economic, dau cea mai bună garanță, că nici unul din întreașii Bucovină nu dă creșmînt acestor suspicționări mișelești și prin urmare este și orice aparare superfluă. Dar o facem, ca să informăm lumea cum stă afacerea cu acești bani, ca să știe și dl Florea Lupu, care a scris această notiță, ce'l caracterizează pe deplin, și să nu se mai pronunțe, cum a făcut'o înainte de 2 zile față de mai mulți bărbați, zicînd că: »Apărarea națională« costează mulți bani; aboneții nu plătesc abonamentul, priu urmare trebuie cineva să sprijinească acest jurnal; sînt convins, că aparariștii primesc bani dela propiuatori, numai nu pot documenta acest lucru.«

Eată d-le Lupu cum stă afacerea cu acești bani.

Inainte de citeva luni, era Octombrie 1907, stam așa de rău cu finanțele jurnalului nostru, încît se discuta sistarea apariției sale, deoarece tipografia, în care se tipărește acest jurnal »Societatea tipografică bucovineană« declarase, că nu e în stare să mai crediteze, avînd și ea de efectuit mai multe plăți mari.

Atunci, ca să nu încetăm cu scoaterea acestui jurnal, de care sîntem convinși că aduce poporului românesc înzecit atit folos, cită stricăciune a adus jurnalul d-tale în păturile poporului dela țară, s-au decis cîțiva bărbați cu tragere de inimă și anume dl consilier pe lângă tribunalul din Cernăuț, Emil Isopescu și dl profesor la școala agronomică Grigori Halip, care sînt bărbați cu poziție materială binefondată, să salveze situația și au subscris cambii pe suma de 4000 cor. Aceste cambii, din cauza crizei ce domnea atunci mai ales aici în Cernăuț, prin influența și cu ajutorul d-lui vicepreșident Pridie au fost plasate lu un institut de credit în Suceavă, și banii ridicăți de acolo au fost predați spre acoperirea în parte a datoriilor ce le avem aici, conducătorului tipografiei amintite, d-lui Dimitrie Bucevschi și anume suma de 1970 cor. la 2/XI și suma de 1950 cor. la 17/XI 1907.

Astfel stă, d-le Lupu, afacerea cu banii, cari nu-ți ies din minte și te face să vezi cai verzi pe păreți. Te știe, d-le Lupu, toată lumea că ești răsbunător și neîmpăcat; dar că chiar de acest bărbat, care ți-a fost prieten odată, pe cînd erai încă, cum zic Românii, băet bun și te-a ocrotit și cinstit, te-ai legat,

FOIȚA.

Judecată.

Bolta, cit se vede'n raze,
O perdea de nouri neagră
O cuprinse, ca pacatul,
Cînd cuprinde firea'ntreagă
Acelui, ce cade'n mreața
Sa, cea nemaidiscursată.
Peste 'ntinsuri fără margini
Noaptea scoase 'ngîndurată
Umbrele 'ngăduitoare,
Ca s'aline și să'nchidă
Răni, ce născocesc în suflet
Jale-adîncă și obită.

Un vînt cald trecea în lume
Ca norocul peste-o viață,
Scuturînd, mult așteptatul,
Din geam florile de gîață.
Stam în scunda mea camară
Cu durerea'mi în fereastă
Ca o fată 'ndrăgostită,
Ce iubitul și-l adastă;
Și un svon născut din ramuri,
Trist ca cursu-mi tinereții,

Imi șoptea, că voi fi vecinic
Rob supus singurătății.

Ochi-'mi străbăteau în noapte,
Ei prelații mei integri —
Nu știu cum, cînd cat în beznă-i
Parcă cat în doi ochi negri
Prilostii de 'ndrăgostire,
Blinzi ca somnul, cînd ți-apasă
Lin pleoapa să se'nchidă
Cu-al său deget de matasă —
Numai lor din lumea largă
Din cîți ochi vor să mă vadă,
Li distăinuesc adîncul
Inimii plin de dosadă.

Și cum stam adînc în suflet
Glasul amintirii sfinte
Resună, chemînd la viață
Mortii din trudita-'mi minte;
Și de-odată prilostirea
Clipelor demult trăite
Din nimic sorbindu-și firea,
Mă cuprinse'n haina-i nouă
Din lumina cea de viață,
Cum cuprinde 'ntreg văzduchul
Raza cea de demineată.

Din trecutu-mi tinereții
Amintirea cite-o clipă
Așternea vederii mele
Pe ușoara sa aripă,
Să le judec eu, stăpînul.
De-au fost rele, de-au fost bune
Să le'mpart în doue cete.
Pentru rele o genune
Fără fund și fără vrajă
Se deschise, și la poartă-i
Sta uitarea ținînd strajă.

Mi-a adus spre judecată
Patemi negre ispășite
Chinuri grele îndurate
Și dureri nepomenite.
Doruri mari cu drag visate,
Astăzi pale fără vlagă;
Pe-a lor urmă gînditoare
Vinea dragă după dragă,
Un popor întreg de fete,
Ce-și plîng astăzi ca neveste,
Cînd le tulgeră priu minte,
Mîndra dragostii poveste.

Cum eram cuprins de-o lume
Cumpenit-am judecata,
Dîndu-i fiecărei clipe

Pentru tapta sa resplata.
Clipa rea o dam în stînga
Nespunîndu-i, ce-o așteaptă,
Pe cea bună și senină
O treceam în mina dreaptă —
Cînd sfîrșit-am judecata
Sinceră, fără'ndurare,
Era ceata celor rele
Inspăimîntător de mare.

Indreptîndu-'mi ochi'n stînga,
Eu stăpînul lumii mele,
Am închis în cea genune
Ceata cea de clipe rele.
Indreptîndu-'mi ochi'n dreapta
Zis-am clipelor iabite:
»Voi cuprinde-ți ear' adîncul
Mîinții mele ostenite«.
Și tirziu am stat de vorbă
Cu-ale clipelor popoare
Cari imi îndrumară'n viață
Pașii peste-adînci ponoare.

Cînd la glasul amintirii
Toate clipele intrară
În mormintele lor sacre,
M'am trezit privind afară —
Norii tot formau perdeaua

căutînd să-l improști înaintea poporului, pentru care d-sa și viața si-o dă, a fost o tactică de tot greșită, căci acuma și cei pușini aderenți, ce-i mai ai, i-i pierzi.

Numele Atanas Pridie e strîns legat de primele noastre instituțiuni din țară, de »Școala romîna din Suceavă, de »Internatul Francisc-Iosefin din Cernăuț» de fundațiunea »Vasile Cocîrla» din Suceavă, de »Soc. pentru cult. și lit. rom. din Cernăuț». Pentru numele acesta în istoria poporului românesc din Bucovina e rezervată o pagină mare, în care cîrmuitorul lumii a dispus ca faptele acestui rar bărbat să fie scrise cu litere de aur.

Am ținut să dăm aceste amănunte asupra unor afaceri de caracter particular, ca să documentăm din nou, că contrarii noștri politici nu combat principiile, de cari sîntem conduși sau politica, ce-o urmăm, ci numai unele persoane, de cari cred, că nimicindu-le pe aceste, vor nimici și partidul nostru, o tactică pe cît de greșită, pe atîta de mizerabilă.

Și ca să astupăm odată pentru totdeauna gurile acelor mizerabili, cari ne suspicionează de-a fi primit sau chiar de a primi și în prezent bani dela propinatorii, cu cari nu avem nimic nici în clin nici în mîinecă, vom da în numărul nostru viitor din libera noastră voce o iconă fidelă și veritabilă a situației materiale a jurnalului nostru, la care colaborează bărbați cu tragere de inimă și fără interes, ear nu caractere parazitice, ca la alt jurnal din loc.

Ear d-lui Pridie îi exprimăm regretele noastre pentru atacul nemeritat și-l asigurăm de stima, venerațiunea și dragostea, ce i-o păstrăm și-i vom păstra-o pe vecie noi și întregul nostru neam românesc.

Corupțiunea în țară.

In virtutea principiului nostru, de a feri poporul românesc de ori și ce daună, ce ar urma din ținuta sau faptele contrariilor acestui popor, am dat activității străinilor, cari

De pe'ninsurile bolții,
Nu știi cum erau mai negri
Ochii blinzi din fața nopții
Și din streșină picușuri
Cădeau unul cîte unul,
Parcă-'mi număra din vață
Clipe, D-zeu prea bunul ...

Leandru.

Noptii.

Așterne ear' cel vâl de taine sfinte
Inchide lin a florilor potire,
Pe cea uscat necredinciosu-ți mire,
Stropește lacrimi, limpezi mărgărinte!

O nouă viață-'mi picure'n simțire
Din glasul tău, din blindele-ți cuvinte —
Povești din ceriu, fă să-mi aprindă'n minte
Regeasca și tăcuta ta privire.

Fă, ca pe veci să-mi ție dulcea-ți vrajă;
Un singur gînd de-acum să mă'nfoare,
Că mă desfac de-a patimilor mreajă,

Că mă desfac de cruda mea prinsoare,
De-un dor păgîn, ce-mi stă la cap de strajă,
Ci sufletu-mi l'al său izvor să sboare...

A. Lian.

trăiesc în mijlocul poporului nostru, cea mai mare atențiune. Și unde am întîlnit numai cea mai mică strîmbătate făcută unui membru din corpul nostru național, nu ne-am sfiit a da aceste abuzuri în vileag și a zbiciui fără cruțare în făptuitorii acestora, să fi fost aceștia acuma autorități sau persoane particulare.

Și cu bucurie mare am constatat că intervenția noastră în astfel de afaceri a fost în foarte multe cazuri încoronată de succes.

Ca dovadă ajunge să scoatem în relief numai afacerea cu mișeliiu comise la vînzarea pădurilor comunei Gemene, afacere, care a fost descoperită de noi, și care se află deja în mîinile dreptății, căci tribunalul din Suceavă se ocupă deja cu ea foarte intențiv, avestînd chiar pe mai mulți bărbați fără suflet, implicați în aceste fapte mișelești.

Asemenea am dat atențiune deosebită ocupării posturilor de la serviciul țării. Și aici am zbiciuit fără pardon abuzurile comise la comitetul țării.

Dar cu durere trebuie să mărturisim, că succesele cîștigate în această direcțiune sînt mai mici, decum ne-am fi putut aștepta, sau din cauza că armele întrebuintate de noi au fost prea moderate, sau că aici se află bărbați, cari nici cel mai mic pic de scrupul nu mai au.

Am amintit deja în numărul nostru 1 din 2 Ianuarie a. e., că consilierul țării, dl Zacher sen., acel meșter, care a știut să-l facă pre fiul său, respins din serviciul de judecător, secretar la biroul de impozite pe bere și pe sare și să-i mai exopereze »pentru prestațiuni deosebite» încă și o remunerațiune grasă, vroește să vîre în serviciul țării și pe ginerele său, care actual este locotenent activ în armată. Știrea aceasta se adeverește, căci după informațiunile, ce le-am primit, **denuțmirea acestui ofițer dela front de consilier de contabilitate la biroul de contabilitate al țării este perfectă și publicarea ei iminentă.**

Sermană Bucovină! Pe cînd fii tăi luptă lupta cea mai desnădăjduită pentru o bucățică de pîne, străinii, veniți din toate unghiurile globului terestru, se căpătuesc cu posturile cele mai grase de pe pielea poporului tău. Ce servit va aduce acest ofițer, care afară de instruirea de recruți și de mînuirea sabiei, alte cunoștinți nu are, și e străin de țară, de lege și de limbă, își poate închipui ori cine. Dumnezeule! Dacă mai ai știre de poporul nostru, de ce nu-l scapi odată de acest Zacher, de acest Mephisto, care trăind pe spatele poporului bucovinean îl îndușmănește, cum l-au îndușmănit numai Jidovii pe Christos și ea și aceștia, aruncă sorți pentru haina luată din spatele bietului țaran. Christoase, Tu, care știi ce însem-

nează patimile, ai milă de poporul nostru și scapă-ne odată de acest »model de funcționar», chemîndu-l la Tine, sau dîndu-l pe mîna celui, ce-l îndeamnă la aceasta îndușmănire.

Toate mișloacele întrebuintate pînă acuma, nu au ajutat nimic, căci dl Zacher merge calea ce-a apucat-o, înainte. Manifestează și mai departe protecțiunea și nepotismul cel mai intențiv. Și ca să deie țării întregi o palmă, și-a pus de gînd ca să-i procure chiar și d-lui Marian Streit, celui funcționar, despre care am documentat că nu prestează mai nimic, că și de și păzește numai drumurile și dejunurile, că vînează numai după remunerațiuni, chiar o decorațiune înaltă. Vom griji însă că aceasta decorațiune să fie cît se poate de grandioasă!!

Ne temem numai, că dacă vom mai aduce în publicitate niște afaceri de ale d-lui Streit cu niște comisii pe la Burdujeni și mai alte afaceri, se va preface aceasta decorațiune în o afacere pentru d-sa cam penibilă. Dar fiindu-ni d-sa prieten bun, noi ne vedem siliți să ne mai ocupăm cu persoana d-sale, cel puțin de dragul d-lui Zacher sen., cu care e prieten de cruce.

Ne-am încredințat, că armele întrebuintate de noi întru combaterea corupțiunii ce domnește la comitetul țării în urma activității Măriei Sale, a d-lui Zacher, au fost prea moderate. Nu vom sta la cumpănă, să întrebuintăm pe viitor însă alte arme; dar dacă acestea vor fi puțin prea aspre, și dacă poporul, sîtul de atîta împilare, va cere la sfîrșit și capul Măriei Sale, nu va fi vina noastră, cari numai datoria de jurnaliști ni-am împlinit-o.

Noi am avertizat pe cei cu musca pe căciulă la vreme, și dacă ei au ignorat acest avertisment, e vina lor.

Nu mai puțin intențiv ne-am ocupat și cu istrăvirea averii bisericii noastre.

În numărul nostru 97 din 29 Decembrie 1907 am discutat mai pe larg afacerea cu acea avere însemnată din Coțmani, **pe care direcțiunea bunurilor fondului religionar vroește numai decît s'o dăruiască pentru zidirea unui gimnaziu, cercetat de 380 ruteni galițieni uniți și numai de 20 orientali.**

Se svonește că această afacere va fi în curînd rezolvată în favorul uniților; întru cît știrea aceasta e adevărată, nu știm; dar ca să împiedicăm realizarea afacerii vom pune totul în mișcare, căci avem un interes deosebit, ca măcar averea bisericii noastre să rămînă nestîrbită; și orice încercare de a proteja și aici corupțiunea, va fi zbiciuită de noi fără pic de cruțare. În timpul din urmă se străduesc cîțiva binevoitori ca să procure avantaje materiale pentru cîțiva particulari pe sama averii fondului nostru, cum e d. e. **afacerea**

cu cumpărarea proiectată a mlaștinilor faimosului Pinteș Tîrnoveanu.

Privească aceste avantaje chiar pe aderenții nostri cel mai sincer, noi nu vom exita de a combate astfel de planuri, cari numai corupțiunea — și așa destul de intențivă — o pot promova.

Întru procurarea posibilității, de a combate această cangrenă de tot periculoasă, rugăm pe toți cetitorii noștri să ne informeze imediat, cum vor înțelege ceva, ce ar avea chiar și numai aparența unui atac la integritatea noastră națională, confesională și materială, ca noi la rîndul nostru să putem solicita sprijinul necesar întru respingerea acestui act.

Pădurile noastre comunale.

Averea comunelor noastre muntene se constituie în partea ei covârșitoare din proprietatea de păduri întinse.

Toate cheltuelile mai însemnate, ca zidirea școlilor și a edificiilor primăriilor, ba nu arareori chiar și a bisericilor noastre, s'au acoperit din veniturile însemnate ale acestor păduri.

În mai multe rînduri ne-am ocupat de însemnătatea acestei averi; ne-am, ocupat de cîte ori am primit informațiunile necesare, de devastările și malversațiunile atentate contra acestor păduri.

De astă dată venim să ne ocupăm de reorganizarea serviciului silvic comunal și foloasele ei.

Administrația și economia rea, mai cu samă însă malversațiunile provenite cu ocazia vînzării lemnului din pădurile sătești a districtului Cîmpulung, au îndemnat înainte de cîțiva ani pe un bărbat, a cărui nume este bine cunoscut și stimat în districtul Cîmpulungului, de a pune capăt acestor triste stări de lucruri.

În acest scop a îndemnat el toate primăriile comunale ale acestui district de a ocupa posturile de forestieri comunali cu oameni cvalificați conform cerințelor legilor existente. Și-a dat toată silința pentru realizarea ideii sale și ia succes după multă trudă, ca comunele:

1. Pojorita și Valeputna,
2. Sadova și Fundul-Moldovei,
3. Cîmpulung și
4. Vama

să numească oameni cvalificați în ale economiei silvice. Sînt aproape trei ani, decînd noii forestieri comunali au intrat în funcție. După acest interval de timp trebuie să ni dăm samă într'u cît s'au realizat așteptările noastre, căci aveam și avem și astăzi firma speranță, că numai prin oameni de breaslă se vor putea schimba referințele proaste, în privința administrării pădurilor comunale.

Știut este, că sătenii noștri nu au cunoștințele teoretice și practice necesare în ale economiei și exploatării raționale ale pădurilor; de comerțul lemnului și avîntul puternic, ce l'au luat toate produsele lemnoase pe piețele mari comerciale, cei dela sate nici închipuire nu-și pot face.

Credeam deci, că acești noi slujbași comunali, înzestrați cu cuno-

științele recerute, vor avea și priceperea de a comunica astfel cu sătenii noștri, că ei să aibă deplină încredere în îndreptări, intențiunile și staturile lor, mai cu samă în ce privește disfacerea produselor silvice. Numai prin bună înțelegere și încredere reciprocă ne promisesesem succes, un succes, a cărui fructe — adevărat — se poate vîdea după ani, ba chiar abea după decenii.

În special disfacerea produselor silvice este un capital din cele mai însemnate pentru economia forestieră a comunelor noastre. Și tocmai în aceasta privință am așteptat să primească sătenii noștri sfaturi și îndreptări prielnice dela forestierii lor.

Iusă înzădar.

Domnii forestieri din comunele amintite, fiind, fără excepție, străini de limbă și lege, nu au nici interes, nici pricepere de a da îndreptările necesare comitetelor comunale. Interesul lor se mărginește de a lua leafă bună din sudoarea țaranului. *De primar și de comitetul comunal nici nu-i pasă. Comuna este pentru el o vacă bună de muls, ba mai mult! Forestierul comunelor Sadova și Fundul-Moldovei, care dela un diurniu de 80 cor. lunar, ce-l avuse la direcția buncurilor, a ajuns la un salariu anual de 2400 cor. plus emolumente, ca locuință etc. etc.* Își viră nasul în alte afaceri comunale, cari nu cad în rezortul său, face denunțări asupra comitetului comunal și alte agitațiuni neertate.

El califică foarte bine următoarea afacere: Comitetul comunal din Sadova i-a avizat o locuință corespunzătoare pentru el în apropierea pădurii comunale în Fundul-Sadovei. Aceasta nu i-a plăcut d-lui forestier, că doamna sa are prea de parte la Cimpulung și fără să întrebe de primar sau comitetul comunal, închiază pe socoteala comunei în fruntea satului o locuință mai corespunzătoare.

Ear' dacă comitetul comunal îl dojenește pentru ceva, îi place d-sale să strige în gura mare, că e independent de comitetul comunal și e așezat ca forestier pe viață.

Domnule forestier din Sadova! ești așezat numai pe baza unui contract, care la orișicare ceas se poate disface și anula.

Ne mirăm mult, că comunele noastre românești au ocupat aceste posturi atât de bine dotate, fără concurs prin oameni străini de limbă și lege. Dacă ar fi ofeit acest salariu prin concurs, de sigur se aflau forestieri români, cu mai multă tragere de inimă pentru prosperarea comunelor noastre. La fondul religios sînt forestieri (brigadierei) români, cari dispun de praxă mai mare și cunoștinți temeinice și au abia jumătate din salariile, ce li oferă comunele noastre.

Mulți din ei ar fi reflectat chiar la posturile aceste, dacă ar fi știut de ele. Despre forestierul din Vama (venit din Neutitschein), vom vorbi altă dată.

De o camdată pretindem dela comitetul țării și deputații noștri, precum și dela inițiatorul ideii laudabile de a sistematiza și dota aceste posturi bine, să se facă ordine în cel mai scurt timp, căci locuitorii din Sadova încep a pierde răbdarea. Vom reveni. **Sadoveanul.**

Pregătirile pentru omagiile Impăratului, cu ocazia aniversării de 60 ani de domnie.

Festivalul.

Dacă-i va succeda comitetului pentru pregătirea festivalului, care constă din cei mai savanți artiști, să aducă la săvîrșire cele proiectate, atunci festivalul din anul acesta, va fi un omagiu patriotic al popoarelor din Austria, cum n'a mai fost vr'odată. Va fi una din reprezentările cele mai sublime, pe cari nu le-a mai văzut Viena, cînd se vor prezenta în fața ei toate neamurile din Cislaitania în portul lor național. Toți artiștii din monarhie cit și cei din străinătate precum și forurile competente își dau toată silința, ca să aducă la săvîrșire acest măreț conduct festiv.

Ministrul de interne baronul Bienert s'a exprimat, că el va ajuta cu toate puterile, cari îi stau la dispoziție, comitetul aranjator.

Ministrul căilor ferate Deržatta va îngriji nu numai pentru trenuri separate, ci va căuta, ca să se poată căpăta bilete de plecare spre Viena cu prețuri reduse. Tot așa va acorda ministrul de instrucție timp liber școlilor, ca să poată elevii deferitelor școli lua parte în corpore la festival. De scos în relief este colaborarea la conductul festiv a ministerului de războiu, care nu numai, că a scos toată armătura istorică și uniforme de prin muzee și li-a pus comitetului la dispoziție, ci și soldații și ofițerii în abondanță. Senatul, magistratul și întreaga aristocrație vieneză face pregătiri mari, cum să se prezinte în corpore la acest conduct festiv.

Conductul festiv.

Ceea, ce atinge conductul festiv el este hotărît pentru ziua de 15 Iuni a. c. Locul unde se va aranja este așa-numita »Ringstrasse«. Conductul va începe la 2 oare p. m. Cortul Impăratului se va rădica lângă monumentul Maria Teresia și de acolo va privi monarhul conductul festiv.

De-alungul străzii, unde va afla loc conductul festiv, care va fi sub conducerea arhitectului Urban artistic împodobită, se vor rădica tribune. Conductul festiv se va aranja în

următorul mod:

1. Introducere: Grupa I.: Călăreți cu steaguri de mătase în colorile împărăției și a țărilor. Pictor profes. Alfred Roller. — Grupa II.: Copii costumați cu flori și cununi. Pictor prof. Alfred Roller.

2. Partea istorică: Grupa III: Impăratul Rudolf de Habsburg cu flamura germană. Triumf sârbătoresc. Pictor Karl Hollitzer. — Grupa IV: Impăratul Albrecht I; eșirea oștenilor la asediarea unei întărituri de pirăți. Pictor profesorul Alfred Seifer. — Grupa V: Rudolf IV fundătorul. Pictor Remigius Geyberg. După punerea sârbătorescă a pietrei fundamentale din Jomul S. Stefan, merge Rudolf acompaniat de dignitarii țării și de principii bisericesti, în curtea împărătească. — Grupa VI: Timpul Impăratului Friederich III. Paradă la turnir. Pictorii Karl Hollitzer și Karl Wodnanski. — Grupa VII: Nunta dublă a nepoților împăratului Maximilian I în Viena. Pictor Alexander Demeter Goltz. — Grupa VIII: Expedițiune la finea secolului XVI.

Pictor Remigius Geyling. — Grupa IX: Invingătorii dela Nördlingen 1636 Timpul resboiului de treizeci de ani. Pictori Karl Alexander Vilka și Wilhelm Vodnanski. — Grupa X: A doua asidiare a Vienii de Turci. Pictor Hermann Ritschl și (pentru partea polonă) Karl Trycz. — Grupa XI: Timpul lui Karl VI. Pictor Karl Hollitzer. Mijlocul grupei îl cuprinde prințul Eugen încunjurat de generalii săi și de reprezentanții tuturor grupelor. — Grupa XII: Timpul împărătesei Maria Teresia. Pictor Heinrich Leffer. — Grupa XIII: Trupe din timpul resboiului de 7 ani. Pictor Karl Hollitzer. — Grupa XIV: Timpul Impăratului Iosef II. Sârbătoarea recoltii. Pictor Berthold Löffler. — Grupa XV: Timpul împăratului Franz I. Resboiul contra republicii franceze. Pictor Karl Hollitzer. — Grupa XVI: Arhiducele Karol. Pictor Karl Hollitzer În mijlocul grupei stă figura învingătorului dela Aspern, încunjurat de generalii săi. Voluntarii vieneji din anul 1809, cari s'au excelat mai cu seamă la Ebelsberg. — Grupa XVII: Inarmarea Tirolilor 1809. Pictor Hubert de Zwickle. Eroi libertății Tirolilor: Andreas Hofer, Speckbacher și P. Haspinger. — Grupa XVIII: Praterkorsko de pe timpul congresului Vienz. Pictor Oswald Roux. La această grupă au promis mulți aristocrați participarea lor. — Grupa XIX: Viața de stradă și transportul din anii 1830—1840. Pictor Oswald Roux. — Grupa XX: Armata marșalului Radetzky 1848. Capitanul A. Süßmann.

3. Omagiul: Grupa XXI: Erolzi cu insigniile capitalei și a tuturor țărilor supuse coroanei. Pictor Raoul Frank. — Grupa XXII: Omagiile cetățenimii din Viena. Deputațiunile societăților din Viena cu flamurile lor și a insigniilor sub conducerea prezidentilor. — Grupa XXIII: Țările supuse coroanei austriace, reprezentate prin porturile lor naționale și prin ceremoniile populare executate de întrunirile artiștilor și de muzeele țărilor. — Grupa XXIV: Pompa societăților de sport din Viena în costumurile lor felurite ca omagii a destoiniciei tinerimii.

Expresii de aderență.

Conferența pastorală extraordinară a preoțimei ort.-or. din protopresviteratul Siretelui, ținută la 12/25 Faur a. c. a votat unanim la propunerea P. C. Sale părintelui G. Șandru expedarea următoarelor telegrame:

Sr. Excellenz, dem hochwohlgeborenen Herrn Dr. Octavian Ritter von Bleyleben, Landespräsident etc., etc.

Czernowitz.

Euere Exzellenz! Die heute ad hoc einberufene außerordentliche Pastoralkonferenz der gr.-or. Priesterschaft des Serether Protopresviterates begrüßt mit freudiger Genugtuung Euer Hochwohlgeboren Ernennung zum wirklichen Geheimen-Rate.

Geruhen Euere Exzellenz aus Anlaß der Allerhöchsten Auszeichnung die herzlichsten und ehrfurchtsvollsten Glückwünsche entgegenzunehmen, mit der Bitte das der Priesterschaft bisher geschenkte Wohlwollen derselben gütigst auch weiterhin zu bewahren.

Bezirkserzpriester Ioan Hostiuc, Bezirkserzpriesterschafts-Vikar, Exarch G. Șandru, Exarch Mihail Percec, Pfarrer Ioan Ștefaniuc, Pfarrer Eugeniu Șiretean, Pfarrer Constantin Gramatovici, Pfarrer Ștefan Seleschi, Pfarrer Vladimir Hacman, Pfarrer Ioan Zugrav, Pfarrer A. Macovei, Pfarrer Vasile Turturian, Pfarrer Prelipcian, Pfarrer Leon Poienar, Pfarrer

A. Ignatescu, Pfarrer Victor Mitrofanovici, Pfarrer Horga, Pfarrer Grigorovici, Pfarrer-Exposit V. Volcinski, Pfarrer-Exposit Vasilovschi, Pfarrkooperator Oreste Dljanschi und Pfarrkooperator G. Ciupercă.

Exzellenții Sale, Ilustrului domn George Baron Vassilco, mareșalul țării, etc., etc.

Cernăuț.

Excelența Voastră, conferența pastorală extraordinară a preoțimei ort.-or. din protopresviteratul Siretelui, convocată ad hoc, salută cu mare bucurie denumirea Ilustrității Voastre ca consilier intim al Maiestății Sale Impăratului.

Primiți Excelența Voastră, din incidentul Preainaltei distincțiuni cele mai respectuoase și cordiale felicitări cu rugămintea, să păstrați preoțimei noastre și de acuma înainte mult valoroasa Domniei Voastre bunăvoință. (Urmează iscăliturile ca la I-a telegramă).

Eminenții Sale Inalt Preasfințitului Arhiepiscop și Mitropolit al Bucovinei și Dalmației, etc., domnului Vladimir de Repta

Cernăuț.

Inalt Preasfințite Stăpîne! Conferența pastorală extraordinară a preoțimei ort.-or. din protopresviteratul Siretelui, convocată azi ad hoc, a votat expedarea de telegrame către președintele țării dl cav. de Bleyleben și mareșalul țării dl George Baron Vassilco; din incidentul denumirii acestor mari dignitari lumeni ca Consilieri Intimi ai Maiestății Sale, Impăratului nostru.

Cu ocaziunea aceasta, preoțimea, pătunsă de cea mai mare recunoștință și iubire fiască față de persoana Inalt Preasfinției Voastre, cel mai mare dignitar bisericesc, împlinește o datorie sfîntă, dacă Vă roagă, să primiți grațios și acuma asigurarea celor mai adînci sentimente de venerațiune și iubire ce Vă păstrează totdeauna clerul și poporul ortodox. (Urmează iscăliturile ca la I-a telegramă).

Inalt Preavenerabilității Sale d-lui Arypresviter-Staurofor Euseviu Popovici, profesor universitar, etc., etc.

Cernăuț.

Conferența pastorală extraordinară a preoțimei ort.-or. din protopresviteratul Siretelui, convocată azi ad hoc, Vă roagă, să primiți, din incidentul serbării jubileului de 70 ani al etății Inalt Preavenerabilității Voastre cele mai respectuoase și cordiale felicitări.

Dumnezeu să Vă prelungiască anii vieții și să Vă întăriască puterile, ca să lucrați și de acuma înainte, ca și pînă acuma cu succes strălucit pentru binele și prosperarea bisericii și a neamului nostru. (Urmează iscăliturile ca la I-a telegramă).

Dela Excelența Sa dl Bleyleben a sosit telegrafic următorul răspuns:

Hochwürden Bezirkspriester Ioan Hostiuc

Balcauț.

Für die liebeswürdigen Glückwünsche und die damit bewiesene freundliche Gesinnung bitte ich Euer Hochwürden, sowie die gesammte Pastoralkonferenz meinen wärmsten Dank mit der Versicherung entgegenzunehmen, daß ich es nach wievor als eine meiner vornehmsten Pflichten erachte, die Interessen der gr.-or. Priesterschaft nach allen meinen Kräften zu fördern.

Landespräsident Ritter von Bleyleben.

Asemenea a răspuns telegrafic și Excelența Sa Baron Vassilco zicînd: »Binevoiiți a primi și exprima preanonratei conferențe pastorale mulțămîta mea cea mai cordială

Vassilco“.

Iară dela Eminența Sa Inalt Preasfințitul Arhiepiscop și Mitropolit a sosit următoarea telegramă:

Președintelui Sale d-lui protopresbiter districtual Ioan Hosiuc

Balcauț.
Mulțăminta mea sinceră cu rugămintea a o exprima și celorlalți domni.

Vladimir.
Tot așa mulțămeste în fine și I. P. V. Sa dl profesor Euseviu Popovici.

Scrisoare deschisă cătră duhovnicul pseudo-democrațiilor Oreste Dlužanski.

Domnule Redactor!

Vă rog să dați publicității această scrisoare.

După achitarea d-lor Ropceanu și Silion, credea toată lumea sireteană, că bine cunoscutul Oreste, care și-a fost dat ambițiului său bolnav și onoarea sa stîrbită la reparatură la judecătoria, va înceta cu birfelile sale prin »V. P.«: »A vrut satisfacere prin judecătoria și a pățit-o. A primit o învățătură, care îi va fi un memento rușinos pentru toată viața sa. Și-a bătut joc de colegii săi și i-a tras la jurămînt înaintea judecătoriei, el, pretinsul preot, pe preoții cinstiți și de toată stîna, care faptu rușinosă îl va urgisi de acuma înainte să-și ispășască osînda vieții, ocolit și urit de oamenii, între păreții vizunii sale sarbede«. Așa se vorbea, așa se credea.

Dar, înzadar! d-lui s'acată, ca omul ce se înecă, de ce poate, învinuște marturii induși de sine însuși, c'ar fi depus mărturii false înaintea judecătoriei și n'au mărturisit în favorul său, im-proașcă cu balele sale într'un chip păgîn și într'o familie întreagă, care nu-l consideră nici măcar ca om, în fine blîguiește în dreapta, în stînga, ca bolnavul, ce nu știe singur ce vrea, încearcă totul, căci hirtia-i tolerabilă și d-lui n'are cumpăt și măsură în invective și răutate.

Numai dacă îți cade din întîmplare »Voința Poporului« dela 15 Martie 1908 la îndămină, îl vezi de-o poștă pe Oreste Dlužanski, minitorul condeului, ce imple pagini întregi în »V. P«, de examatorii și lucruri mystificate, incompatibile cu chemarea unui preot, care, după zisa d-sale, să fi urmat și la universitatea din... București (?) — mai bine zis, cine știe de unde — și ca atare capacitate stă de 23 de ani ca cooperatör la Sirete. Acest om manifestă în toată scrisoarea sa atita anomalie și iubire de neadevăr, încît pe la sfîrșitul scrisorii îi pipăi cu degetul dragostea sa de adevăr și dreptate și te cuprinde mila, cînd îl vezi năcăjindu-se să se scoată din încurcătura, ca și Münchhausen, care în drumul aventurilor sale a fost picat într'un glod și ca să iasă afară s'a prins cu minile de chioacă și se trăgea în sus. Tocmai așa imi provine și opintirea stimabilului preot român Oreste Dlužanski.

Citiți »V. P.«, ca să vă formați o judecată și mai firmă despre el, ear cei ce nu-l cunosc, să-și facă cruce și să fugă de el, ca de cel necurat.

Cu aceasta am încheiat orice dispută cu dl Dlužanski, deoarece ne temem că, dîndu-i o atențiune prea mare, l'am face și mai mîndru și mai mare de cum se crede.

Concertul reuniunii „Ciprian Porumbescu“ din Suceavă.

Priceperea și zelul demn de lauda a comitetului și munca unită a membrilor ei i-a dat reuniunii »Ciprian Porumbescu« duch de viață, a impropăștat'o. Cei ce-au fost la concertul aranjat în 1 Mart au

trebuit să observe, că tinăra reuniune e numai decît în stadiu de progres. Din cîte concerte a dat, acesta a fost netăgăduit cel mai reușit.

Program bogat, cu 16 piese bine studiate. A prevalat nota duioasă și poate că nice s'ar putea vordî de-un defect, care se adîoșea încă prin un tempo prea lent în executarea unor piese, mai ales a horelor.

În cadrul acesta ni s'a oferit însă destulă variație: cîntecul popular, simplu, lipsit de pretenții, reprezentat prin T. Popovici și Kiriac; motive romînești, prelucrate mai grav, mai serios (Dima); ridicate la înălțimea clasicismului (Mandicevschi); motive de-o duioșie adîncă, inrudite cu cele romînești (Păstorîța lui Gevaert); în fine dulcele »adio păduri« de Mengelsohn, imnul nostru »Tricolorul« (Porumbescu) și o »fantazie« de Caudella.

Corul mixt, plin, puternic, reproducînd cu multă precizie intențiile cele mai fine ale compozitorului; poate că vocile bărbătești ieșeau pre puțin în relief.

Mai bine s'a prezentat corul bărbătesc, ca putere și promptitudine.

Un adevărat deliciu a fost cvartetul solo, compus din domnii L. Tomoiagă (ten. I), E. Iliuț (ten. II), T. de Sorocean (barit.), E. Forgaci (bas). Problema dificilă a contopirii vocilor, al căror timbru nu era tocmai omogen, a fost rezolvată deplin. Nici un moment nu ne-a părășit impresia unui întreg unitar, deși nu putea să nu se remarce tenorul dulce, duios a d-lui Tomoiagă și baritonul curgător a d-lui Sorocean.

„Frunză verde mărgărit“ (Porumbescu) expresiunea supremă a durerii pentru dragostea pierdută — o spun aceasta în deplină conștiință, cu gîndul la tot cuprinsul cîntecului românesc — a fost interpretat de dl Tomoiagă cu adevărată duioșie romînească, deși d-sa era ceva indispus. Aceeași duioșie și finețî în executarea cîntecului „Peste noapte a picat“ de C. Procopovici. Compozițiunea aceasta e o probă frumoasă de tractarea unui motiv românesc în stil clasic.

Domnii E. Iliuț și Forgaci, cari au pășit intăia oară ca soliști înaintea publicului, promit să devie cîntareți distinși pentru cvartet.

„Cîntă cucul, se rotește« (Kiriac) a fost bine. N'ar fi stricat însă, dacă s'ar fi lăsat pe mai tîrziu. Impresia de la »Carmen« e încă prea proaspătă.

Minunea de cîntec »Păstorîța« a turnat'o Gevaert se vede dintr'odată. Într'o clipă de-acele fericite și rare, cînd genile pot bine spune totul ce simt. Melodie îmbătătoare, melodie, ce li se pare îndrăgostiților, cu tremură sara prin dumbrăvile înflorite. Nu e durere, care să nu se topească la auzul cîntecului compozitorului Gevaert.

Laudă corului mixt, că l'a putut pătrunde și interpreta cum se cuvine. Se vedea nu știu cum, că nu-l cînta pentru alții; cînd îl sfîrșia, par'că ne ruga să-i dăm voie să și-l mai cînte odată, așa de drag îi era.

Ca și »Păstorîța« ne-a furat »Fantasia« lui Caudella. Toată brodată cu motive romînești și frumoasă și capricioasă ca gîndurile de fată mare. Dl Schlüter și-a pus întreaga lui bogăție de adevărat artist în strunele vrăjitei lui vioare. Îi cunoșteam virtutea lui tehnică, dar nu știam, atita suflet, atita patimă în simțire. Și-așa de-adînc, de viu a prins motivele romînești, încît de nu-l vedeai, ai fi crezut că-i neaoș Român. Cine știe, dacă excelentul acompaniament la piano a d-rei Botezat n'avea pe lingă cel arti-

stic și alt farmec. Ce zici, d-le Schlüter, așa-i că imi bătrîne n'au fost și nici n'or fi?

D-ra Botezat făcea la tactele dîntăi impresia, că vrea să se joace de-a cocheta cu nebnateca de »fantazie«. Dar nu i-a mers. După cîteva clipe s'a aprins fetița și-a uitat de public, de vioara lui Schlüter, a uitat și de dînsa. Nu mai era om, era patimă. Nici odată n'am văzut'o să cînte cu-atita foc, cu atita dragoste, și nici odată n'a plăcut așa de bine. Mai ales motivele de sîrbă le-a dat brîlănt. S'o fi auzit Caudella, mai compunea o »fantazie«. D-ra Botezat a dovedit, că are stil și tehnică, pricepere artistică și suflet.

Ne am bucura, dac'am auzi-o mai des.

Truda reuniunii a fost răsplătită prin participare numeroasă. Mai pe toți Românii din oraș i-am văzut în sala de concert Străini puțin, dar n'am regretat.

Reuniunea ar face bine, dacă s'ar gîndi la reprezentarea de opere. Poate ar înființa și-o secție teatrală?

Credem c'ar avea cu cine.

X.

„APĂRAREA NAȚIONALĂ“ ÎN ȚARA.

Din Mănăstirea-Humorului.

Rectificare.

În unul din numerele prețiosului ziar »Apărarea Națională« s'a strecurat, domnule redactor, o greșeală cu totul neînsemnată, care cred, că ar fi bine să se îndrepte.

Aceasta nu-i în folosul meu, ci în folosul cetitorilor d-voastre, cari urmăresc cursul vremii de astăzi. În comuna noastră, unde era primar dl deputat Alexandru Buburuzan, n'a fost ales în locul d-sale George Boca, care imi este frate, ci en, Petrea I. Boca. Totodată vă asigur domnule redactor, că cit voi fi în funcțiunea grea, care am luat-o asupra mea, voi face dreptate nu numai celui bogat, ci și celui sărac, care pînă astăzi nu știe de dreptate.

Mulțămindu-vă pentru publicarea acestor șire, mă subsemn cu

deosebită stimă
Petrea I. Boca
primar.

Din Udești.

Stimate d-le redactor!

Binevoii a da loc șirilor acestora în prețitul D-Voastre ziar:

Duminică, în 15 Martie a. c. a cîntat în biserica din loc un cor mixt bine întocmit, din vr'o 40 persoane, sub conducerea cant. abs. Ambrosie Popovici.

Toți credincioșii au ascultat cu o neșpusă plăcere vocile armonioase și puternice din gura feciorilor, fraților și neamurilor lor, cari toată săptămîna sint lucrători de pămînt, ear Duminicile și sârbătorile dau laudă lui Dumnezeu. Biserica noastră se bucură de două corni; unul bărbătesc și unul mixt. Aceste coruri sint înființate și conduse de dl Ambrosie Popovici, care nu cruță nici o jertfă spre înflorirea acestora.

Laudă și mulțămită i-se cuvine S. S. pâr. administrator Nicodim Ștefureac, care prin frumoasele cuvîntări a îndemnat acești bravi coriști la o muncă mai energică.

Laudă li se cuvine și d-lor Nicolai Botezat inv. sup. și Constantin Jescu, antiste comunal, cari ca cunoscători ai faptelor frumoase au sprijinit din toată inima cu cuvinte blînde munca acestora.

Laudă li se cuvine și gospodarilor, cari și-au trimis băieții și fetițele lor să învețe a-l lauda pe Dumnezeu în cîntări.

Sint de observat în acest cor d-rele Victoria Buzdugan și Ortensia Popovici, cari încurajează fetițele foarte mult și pe vechii și bunii soliști, ce-s persoane căsătorite și cinstite. Între bărbați sint domnii Nicolai Rotari, Nicolai Popescu, Lazar Dragoman, Dumitru Mihaescu, Ion Cîmpoș și Nicolae Pascal, Toader Cîmpoș și Simion Griga. Toată lauda li se cuvine acestor persoane, cari încurajați de săteni, servesc ca o încurajare puternică pentru cei descurajați.

Conducătorului îi dorim succesul cel mai strălucit și ca în viitor să lucreze tot cu acelaș zel și tragere de inimă ca pînă acuma.

Să nu privească la critica persoanelor, cărora li par casele gospodarilor, unde se exercită cîntarea case de șezătoare, casă fără stăpîni, pustii, ear gospodarii și fiii lor moșiei. Casa gospodarului G. Mihaescu și a lui Nicolai a Dumitru Rotar sint case fără stăpîni și de șezătoare?

Moșiei zic: Înainte numai cu vorbe de acestea, căci pînă la un timp vom răbda, și pe urmă nu știu de vom mai putea suferi năzdrăvăniile unor persoane inteligente!

Mulțămindu vă domnule redactor pentru bunăvoință, mă subsemn cu toată stîna
V.

Știri locale și din lume.

Personalii. Deputatul nostru, dl Dr. Constantin Isopescu-Grecul a sosit Vineri din Viena, unde fuse reținut timp mai îndelungat prin mai multe afaceri, ce cereau intervențiunea sa de deputat.

Decorări. Majestatea Sa Împăratul a permis ca d-nii Nicu cav. de Flondor, mare proprietar și dl Dr. Grigori de Pantazi, redactor al foii legilor imp. în Viena să primiască și să poarte »medalia jubilară« conferite de regele Carol I.

Numiri. Cu o vie bucurie luăm știre despre avansarea domnilor ascultanți Ilie Florea și V. Tomășgiu la gradul de adințeci, primul pentru judecătoria din Solca, al doilea pentru cea din Storoișet. Transmitem ambilor în bravi ai poporului nostru cele mai sincere felicitări.

Caz de moarte. Vineri în 20 l. c. a repăusat în Todirești, districtul Suceava, după o boală grea și lungă gospodarul și cantorul bisericesc George A. Aram în etate de 48 ani. Repăușatul, a fost un bărbat cu multă tragere de inimă pentru consătenii săi și în urmă virtuților sale alese avea în sat și o trecere deosebită; nu era afacere, care să se fi rezolvat fără sfatul său; a fost unul din puținii țărani, cari afacerilor politice li-a dat atențiune deosebită și unul din primii țărani, cari intrase în soc. pol. »Concordia«. Creșterea copiilor săi a fost pentru el grija cea mai mare. Și Dumnezeu i-a ajutat, căci un fiu e astăzi diacon la catedrala din Cernăuț și profesor la pedagogiu, ear altul e secretar la judecătoria din Dorna. Repăușatului îi dorim somn ușor, ear familiei sale îi transmitem condolențe sincere.

Ciângăii bucovineni. Ministrul ungar de agricultură a trimis în Bucovina pe inspectorul de colonizare din Cluj și pe etnograful Szabó Imre pentru a compune lista ciângăilor cari vor fi colonizați în Ardel.

Dela căile ferate Biroul de administrare ai căilor ferate, se află deja, după cum ni se anunță, în un edificiu nou, pe strada Goethe.

Din Mănăstirea Humorului primim știrea, că numai la înzisteța poporenilor S. S. pâr. I. Zavadovschî, care a fost bolnav și nu a putut umbla singur cu icoana, a permis ca cantorul de acolo să imble cu icoana prin sat de sârbătorile Crăciunului și a Iordanului. Știrea adusă de »V. P.« că cu icoana ar fi umblat un pădurar, e o scornitură mișelească a unor răvotari și tot creștinul cîntînd din acest sat o indignat despre lăfărea unei știri ca aceasta.

Guvernul austro-ungar a informat pe cel român, că a hotărât să acoarde la școalele superioare din Austria și Ungaria, fără deosebire, echivalența diplomelor din România.

Convențiunea comercială austro-sirbă. Convențiunea comercială încheiată între Austro-Ungaria și Serbia a fost semnată Simbăta după amiază. Ea urmează să intre în vigoare la 1 Ianuarie 1909, dar ambele guverne pot dispune intrarea ei în vigoare mai de vreme.

Știri din lume.

Operele Carmen Sylvei au fost deja editate în toate țările și în toate limbile. Acum Majestatea Sa Regina s'a gândit să-și revindică toate drepturile Sale de autor în profitul fondului »Vatrei luminoase«. De aceea Majestatea Sa a dat zilele acestea avocatului Mandy din București, o procură generală de următorul cuprins: »Elisabeta, regina României, »avind reședința Sa în București, însărcinează pe dl avocat G. A. Mandy »cu revindicarea drepturilor de autor al »Carmen Sylvei«. Se prevede, că dl Mandy va avea mult de lucru, fiindcă operele reginei s'au editat de mulți ani și că astăzi nu e librărie, publicațiune mai mare sau jurnal, care să nu vrea să publice ceva din scrierile celebrei »Carmen Sylva«.

In afacerea școalelor grănițerești din comitatul Făgărașului cetim în »Gazeta Trans.« următorul comunicat: Ministrul la intervențiunea din oficiu a comitetului, a casat ordinul comisiunii administrative, prin care s'au decretat cele 11 școale române grănițerești să fie în viitor școale cu limba de propunere maghiară. Motivul casării e, că inspectorul școlar a interpretat greșit legea școlară. Un inspector de școale reg. ung. își bate joc așa dar de lege, de ministru și de un comitat întreg. Ce ar merita acest inspector pentru fapta sa? Noi dăm un sfat frățesc Românilor făgărașeni și urmașilor toștilor grănițeri: să nu jubileze că au scăpat școalele de o belea, ci să fie pe pază și mereu cu ochii în patru, pînă ce astfel de inspectori școlari de stat vor avea să interpreteze legile școlare!

Amnistie la Lisabona. Amnistia delictelor politice nu va cuprinde regicidul nici faptele, cari sint o urmare a regicidului. Amnistia va fi acordată după închiderea anchetei judiciare și polițienești deschisă la 1 Februarie.

Nouii tunuri pentru Bulgaria. Fabrica de tunuri Armstrong a făcut demersuri pe lângă guvern în scopul construirii unei fabrici de piese de artilerie. Cercurile oficiale sint dispuse să accepte această propunere în principiu, însă să se supere construcțiunea unui concurs.

Notă sirbească către România. Legațiunea Sirbiei a remis tuturor ambasadelor precum și legațiunii României o copie de pe nota privitoare la construcțiunea căii ferate a Adriaticei.

Banchet în onoarea admiralului Ziegler. Ambasadorul Germaniei a oferit în onoarea admiralului Ziegler și a ofițerilor escadre austro-ungare un dejun, la care au luat parte ambasadorul Austro-Ungariei, ministrul marinei, înaltul personal al ambasadelor Austriei și Germaniei.

Situația agitațiilor din România. »Voința Națională« publică în numărul de Duminecă următoarele comunicate: Ministerul de interne a fost înștiințat de către prefecturile Argeș, Bacău, Botoșani, Covurlui, Ialomița, Vilcea și Vlașca, că în acele județe domnește pretutindenea liniștea cea mai perfectă. În toate aceste județe nu există nici cea mai mică agitație, iar țărani și văd de munca cimpului, Dela ministerul de interne se comunică, că liniștea cea mai deplină domnește în întreaga țară. Nici o turburare nu s'a semnalat și țărani se pregătesc a ieși la munca cimpului. Inspectorii agricoli au sosit la posturile lor, au convocat comisiunile regionale și se ocupă acum cu fixarea prețurilor pentru arendarea terenurilor și a muncilor agricole.

Cinci procese într'o zi. Impotriva ziarelor »Lupta« și »Poporul Român«

s'a pornit o goană, de care n'a mai avut parte un ziar românesc. Cu ziua de ieri, numărul proceselor ziarului »Lupta« a ajuns la 13, numărul proceselor ziarului »Poporul Român« — la 4. Ieri, în trei rinduri ne-a făcut vizita trimisul procuraturii, înmîinînd redactorului nostru citații în cinci procese nouă, trei pornite împotriva »Poporului Român«, două împotriva »Luptei«. Dimineața am fost avizați, că s'a improcesuat articolul »Hlinka« din numărul 47 al »Pop. Rom.«; la amiazi ni s'a adus la cunoștință că s'a mai improcesuat articolul »Un catechism«, apărut tot în »Pop. Rom.«, numărul 52, iar seara ni-a revocat în memorie existența procuraturii procesul pornit împotriva »P. R.« pentru articolul »Apăsarea maghiarilor« din numărul 41. Impotriva »Luptei« s'au pornit ieri două procese: unul pentru articolul »Hlinka către popor« din numărul 244 și al doilea pentru articolul »L'oppression magyare« din numărul 211. Dintre articolele incriminate unul măcar nu e original. »Hlinka către popor« e traducerea scrisorii lui Hlinka publicate în »Ludove Noviny«; — »L'oppression magyare« e traducerea unui articol publicat în »Courrier Européen«, la 11 Octombrie, de Björnsterne Björnson, iar »Catechismul« e un extract dintr'o broșură apărută la Viena. »Gaz. Trans.«.

Distrușgerea unei bande grecești. Depeșă din Salonic: Săptămîna trecută, în apropiere de Serres o bandă grecească compusă din 12 oameni, a asasinat doi bulgari și a rănit grav pe un român. Trupele au ajuns banda ucizînd șapte bandiți și prinzînd pe ceilalți cinci.

Mișcarea țărănească. De pretutindeni ne vin știri liniștitoare cu privire la mișcările țărănești. Pretutindeni țărani continuă să facă învoeli liniștite cu arendașii și proprietarii. Dislocări de trupe totuși s'au făcut și sint gata de a se mai face, spre a întîmpina o surprisă.

Bibliografie.

A apărut:

»Junimea Literară« No. 3. Doi străini la casa lor (versuri) de G. Rotică. — Agata Birsescu în Bucovina de George Tofan. — Heinrich Ibsen (traducere) de Liviu Marian. — Cîntec (versuri), Inima ni-e ca și-o harfă (versuri) de V. Loichiță. — Irina (urmare) de Traian Brăilean. — Rămășițe traco-dacice (urmare) de Dionisie Olinescu. — Mignon de Goethe (trad.) de Iorgu I. Toma. — Cronică de Iancu I. Nistor. — Dări de samă (Weigand: Rumänen und Arumänen in Bulgarien. Constanța Hodoș: Martirii. Ed. Fischer: die Wehrmacht der Moldau zur Zeit Stephans des Großen) de A. P. Aldea și I. I. Nistor. — Notițe bibliografice de I. I. N.

În numărurile volume, pe cari ni le prezintă institutul de arte grafice »Minerva« din București, se află și un roman a cunoscutei scriitoare Constanța Hodoș, intitulat »Martirii«. Acest roman îngrijit atît de bine de autoare cuprinde întîmplări dureroase din anul 1848. Romanul este împărțit în capitole. Într'un stil de-o frumuseță rară sint încadrate icoanele maritilor, pe cari ni i-a zugrăvit autoarea cu o iscusință uimitoare. Recomandăm cu toată căldura cetitorilor noștri acest roman valoros, care are tendința să arete, că romanul are și alte meniri nu numai ca să irite nervii cetitorilor.

»Familia Romînă« Nr. 2—3 cu următorul cuprins: Lucian Bolcaș: Iosif Vulcan. — Horia P. Petrescu: Din cartea cîntecelor mele. — Lorin: »Magdalenă«. — Emil A. Chiffa: Cîntece. — Sebastian Stanca: La învățătură. — Lu. Peanu: Cîntul trestiei, d. Lenau. — L. B.: Ruina unei biserici vechi. — Elena E. Bolcaș: Curierul modei. — Cornelia

Langa și Albina: Gicituri. — Convorbiri cu cetitorii și ilustrații. — Redacțiunea și administrațiunea: V. str. Csaky 23 Budapesta.

Repertoarul teatrului.

(Dela 21—27 Mart).

Duminecă p. m. »Maria Stuart«, sara »Die Dollarprinzessin«, »Luni« »Der Vogelhändler«, Marți »Die Hugenotten«, Miercuri »Deborah«, Joi »John Philipp Palm« și Viner »Fedora«.

Invitare

la adunarea generală ordinară a însoțirii de păstrare și credit pentru Frătăuțul-nou, i. r. c. g. n., care va afla loc Duminecă în 29 Martie 1908 la 2 ore după amiază-zi în localul însoțirii din loc.

Ordinea zilei:

1. Raportul directorului despre starea însoțirii și despre activitatea direcțiunii.
2. Propunerea consiliului de controlă relativ la raportul gestiunii, la încheierea conturilor și bilanțul pentru anul 1907, la absolutoriul direcțiunii, al vîsternicului și al consiliului de controlă și la dispăgubirea vîsternicului.
3. Darea absolutoriului direcțiunii vechi și vîsternicului pe anul administrativ 1906.
4. Propunerile direcțiunii relativ la mărirea procentelor pentru depuneri spre păstrare și împrumuturi acordate.
5. Completarea direcțiunii și a consiliului de control.
6. Alegerea vîsternicului.
7. Eventuale.

Frătăuțul-nou, 16 Martie 1908.

Ioan Popovici, Vespasian Reuș, vîsternic. director.

Mulțămite publice.

Colecta pentru sprijinirea copiilor sărmani dela școalele primare din Cernăuț și suburbii, făcută în urma invitării »Societății doamnelor romine din Bucovina«.

Lista No. 4 incredințată d-nei Agripina de Onciul, la care au contribuit următorii domni și doamne: »Bank-Verein-Filiale-Czernowitz« și »Centrala însoțirilor economice romine cite 30 cor.; N. N., »Insoțirea de economie și credit în Cernăuț« și F. baron Fürth cite 20 cor.; Dr. H. Kiesler, Dr. F. Billig, notar Stef. cav. de Miculi, Dr. Goldenberg, Dr. Straucher, notar Soniewicki și Iulius Törpel cite 10 cor.; Dr. Fein și Credit-Verein für Handel und Gewerbe cite 5 cor.; Oehlgieser 4 cor. Schneckner 2 cor. Ellectricitätswerke u. Strassenbahngesellschaft, Dr. Paul Steiner, Jos. Ullmann și Fannz Fischer cite 20 cor.; cons. N. Balnoș, B. Silber, Dr. Ausländer, M. Rechen, Dr. Samueli, Jeanette Weisselberger, Dr. Anhauch, Fannz Salter, Rosa Anharch, Dr. B. Salter, Fannz Reiss și Dr. Emanuil Seleschi cite 10 cor.; Hansi Weiss, Onciul. Dr. Schlifka, T. Negelco, Dr. Fokschaner, Dr. Selzer, A. Bocca, și T. Tittinger cite 5 cor.; Dr. Perl, Dr. Blaukopf și Michail Kuschniriuk cite 4 cor. și Elisaveta Sidorovici 2 cor. La un loc 455 cor.

Lista No. 5 incredințată d-nei Ana de Grigorcea, la care au contribuit următorii domni și doamne: Stefan Gaița 20 cor.; Franz Schuster, Rechenberg, M. Fontin, M. Strihafka, și Ana de Grigorcea cite 10 cor.; S. Dornbanm, Sekler Olga Andruszka și Französin cite 5 cor.; Bernh. Karp, Carl Schulz și Rosenbaum cite 4 cor.; Rachert, Lauterbach & Schnee, Drzewinski, Tropp & Falikmann, Leon König, R. Schally și Frații Tabacar cite 3 cor.; Mittelmann, Rechenberg,

I. Töpper, Treinski, Fuhrer, Hartmayer, Sal. Redlich, Frații Krämer, Blumenreich, N. N. Maison de blanc, H. K. S. G., M. Tirst, Vitztum, H. Bianowicz, Huppert Reis, Fannz Nadler, Carl Gold, H. Rittberg, Jacob Hochstät, Sam. Luttinger, Holzstein, & Karp, Linoleum-Handlung, Lton Wit... și Schenkelbach cite 2 cor.; Zitta, S. P. F., B. K. A. M., S. Morgenstern, Skowron, N. N. H. L. Goldstein, A. Hold, N. N., H. Flemminger, X., și Keutter cite 1 cor.; K. Romanowicz 10 cor. și Feuerwerk & Gross 5 cor. M. K. 50 bani. La un loc 202 cor. 50 bani.

!!Nu uitați de internate!!

O gospodărie mare,

de un complan de cca 150 fâlci cu toate acareturile necesare situată în nemijlocită apropiere de calea ferată, pădrii seculare, este

de vînzare

cu condițiuni foarte favorabile, fiind $\frac{1}{4}$ încărcată.

Informațiuni detaliate la redacțiunea foii noastre.

.....

„MINERVA”

stabiliment de arte grafice și institut de editură

BUCUREȘTI

Bulevardul Academiei 3

Strada Edgar-Quinet 4

|| cea mai bogată editură în scrieri naționale ||

.....

Redacțiunea și administrațiunea ziarului

„Apărarea Națională”

Cernăuți strada Stefaniei No. 13.

În atențiunea băncilor raiffeisiane!

La Societatea tipografică bucovineană din Cernăuți a apărut o broșură intitulată

„Carte pentru procente”,

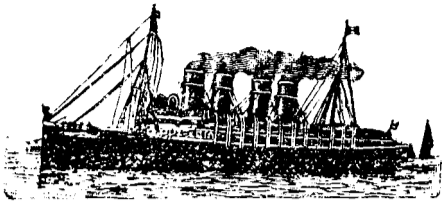
în care sunt prelucrate procentele pentru 1, 5, 10, 15, 20 și 25 zile și pentru 1, 2, 3, 6, 9 și 12 luni. Autorul acestei lucrări, a cărei lipsă s'a simțit atît de mult la noi, este Preacuvioșia Sa domnul paroch Eusebie Procopovici din Botoșani. Broșura este edată în folosul băncilor raiffeisiane, cărora o și recomandăm. Costă 50 bani.

14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14

14

La Canada și America
direct și fără a se sui pe altă corabie

transportează cel mai repede și mai bine
Biroul de călătorie

transportează cel mai repede și mai bine
Biroul de călătorie

„GLOBUS”
M. FEUERSTEIN

concesionat de înaltul guvern i. r. al țării

Cernăuț, strada primăriei No. 14.

Nu cumpărați bilete de călătorie mai înainte de ce vă informați la biroul de călătorie „Globus”.

Luați seama la Numărul 14 din strada Primăriei (Rathausstrasse No. 14), că numai acolo se află Biroul de călătorie „Globus”.

14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14

14

Furnisor al curții imp. și reg. — Furnisor al curții reg. romine.

Etablissement I. rang. — Etablissement I. rang.

:: Fabrica: Brünn ::

Telefon-Nr. 575 și 213. — Telefon-Nr. 275 și 213.

Sigismund Fluss

i. și r. colorit aulic, de artă Appretur și spălări chimice.

Pentru garderobe de doamni, dame și copii, perlele și stoffe de tot felul întregi sau în bucăți.

Depoul de fabrică: Cernăuț, strada domnească Nr. 13
(în casa i. r. băncii ipotecare private galițiene)

Specialitate: **Colorit de straie de mătasă și pene de struț.** Specialitate: **Sistemul Fluss face totul nou!**

Etablissement foarte mare de brânșă aceasta în Galiția, Bohemia, Moravia și Silesia.

Poftesc din cauza abuzului să vă interesați de firma mea.

Deminduri din provincă se săvârșesc cu mare acuratețe și cu prețurile cele mai moderate.

Leopold Kohn

comerț de lemne „Tivoli” calea Ardealului

oferă calități bune de lemn de clădit și de material pentru mășari, lemn în lodve și tăiat în lețuri, lemn pentru ușori și pentru privazuri precum și de geluit ●●●

cu prețuri moderate.

|| Tot felul de scînduri pentru podele precum și scîndurile pentru parcheturi, uscate cu desăvîrșire ||

Martî în 3 Martie a. c. oarele 8 dimineața
— s'a deschis —

Prăvălia pentru articoli de modă
(articolele cele mai noi pentru croitori) a lui

Moriz Herman Cernăuț, piața principală
(otel Cafe Paris).

Comande din provincie se vor efectui acurat. — Depozit de articole aparținătoare costumelor naționale rominești. — Stoffe de dantele, văluri, stoffe de gaze, de mătasă, de peluches, cordele, călțuni, mănuși, colane, bumbi, dantele veritabile, broderii din Svițera, stoffe de canava, mătasă și lină.

HALA DE VÎNZARE

instalată în casele Beck

strada crinilor No. 3

aduce la cunoștință, că berea excelentă de **Export și Bock**, fabricată în berăria **S. Rudich din Rădăuț**, depusă în sticle originale, înfundate în pinițele berăriei, se va vinde de acum înainte în această hală

|| **cu 20 bani 1 sticlă de bere Export Bock.** ||

|| **„ 22 ” ” ” ” ”** ||

La cerere această bere se va furniza și în locuințe tot cu aceleași prețuri. Asemenea își permite hala a atrage atențiunea p. t. publicului asupra **rachiului excelent pentru masă**, care este garantat liber de orice oloi.